

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. rugsėjo 14 d.*

Byloje C-138/05

dėl *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Nyderlandai) 2005 kovo 22 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2005 m. kovo 25 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie

prieš

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

dalyvaujant

LTO Nederland,

* Proceso kalba: olandų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta, J. Klučka (pranešėjas) ir L. Bay Larsen,

generalinė advokatė E. Sharpston,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, atstovaujamo J. Rutteman,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos H. G. Sevenster ir M. de Mol,

— Danijos vyriausybės, atstovaujamos A. Rahbøl Jacobsen,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos V. Kontolaimos ir S. Papaioannou,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir R. Loosli-Surrans,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos B. Doherty ir M. van Beek,

susipažinęs su 2006 m. gegužės 4 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 230, p. 1) ir 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką (OL L 123, p. 1) pereinamojo laikotarpio nuostatų išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą tarp *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* (toliau – *Stichting*) ir *Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit* (Žemės ūkio, gamtos apsaugos ir maisto produktų kokybės ministras, toliau – ministras) dėl Nyderlandų teisėje numatytos leidimų pateikti į rinką pesticidus suteikimo procedūros.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Direktyva 91/414

- 3 Direktyvos 91/414 9 konstatuojamoji dalis nustato:

„<...> nuostatos dėl leidimų suteikimo turėtų užtikrinti aukštą apsaugos standartą, kuris pirmiausia turi užkirsti kelią suteikti leidimus tiems augalų apsaugos produktams, kurie kelia tinkamai neištirtą pavojų sveikatai, požeminiam vandeniui ir aplinkai, <...> dėmesys žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugai neturėtų susilpnėti siekiant pagerinti augalų auginimą“. (Pataisytas vertimas)

- 4 Remiantis Direktyvos 91/414 2 straipsnio 1 dalimi, augalų apsaugos produktai suprantami kaip „veikliosios medžiagos ir preparatai, turintys vieną ar daugiau veikliųjų medžiagų, tokio pavidalo, kokio jie tiekiami naudotojui“ (Pataisytas vertimas) ir iš esmės skirti apsaugoti augalams ar augaliniams produktams nuo kenksmingų organizmų. Šios direktyvos 2 straipsnio 4 dalyje veikliosios medžiagos apibrėžiamos kaip „medžiagos ar mikroorganizmai, įskaitant virusus, pasižymintys bendru ar specifiniu poveikiu“ kenksmingiems organizmams arba augalams, jų dalims ar augaliniams produktams.

- 5 Šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies a punktas nustato, jog valstybės narės užtikrina, kad dėl augalų apsaugos produkto nebūtų suteikiamas leidimas, „kol jo veikliosios medžiagos neįrašytos į I priedo sąrašą ir neįvykdytos visos ten nustatytos sąlygos“ ir šio straipsnio b–f punktuose išdėstytos sąlygos.
- 6 Šios direktyvos 8 straipsnis susijęs su pereinamojo laikotarpio priemonėmis ir leidžiančiomis nukrypti nuostatomis. Straipsnio 1 dalis nustato:

„Nukrypstant nuo 4 straipsnio nuostatų ir nepažeidžiant 3 straipsnio dalies arba Direktyvos 79/117/EEB nuostatų, valstybė narė gali per 12 metų nuo pranešimo apie šią direktyvą suteikti leidimus pateikti į vidaus rinką savo teritorijoje augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius veikliųjų medžiagų, neįrašytų į I priedą, kurios jau dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos yra rinkoje.

<...>“

- 7 Pagal 8 straipsnio 3 dalį, „kai valstybės narės peržiūri augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius veikliosios medžiagos, pagal 2 straipsnio dalies nuostatas ir prieš tokį peržiūrėjimą, jos gali taikyti 4 straipsnio 1 dalies b punkto i–v papunkčių ir c–f punktų nuostatas pagal nacionalines duomenų pateikimo nuostatas“.
- 8 Remiantis Direktyvos 91/414 13 straipsnio 6 dalimi, „veikliosioms medžiagoms, esančioms rinkoje jau dvejus metus po pranešimo apie šią direktyvą, valstybės narės

gali, deramai atsižvelgusios į Sutarties nuostatas, toliau taikyti ankstesnes nacionalines taisykles dėl duomenų reikalavimų, kol tokios medžiagos nėra įrašytos į I priedą“.

- 9 Šios direktyvos 23 straipsnis nustato, kad ji turi būti įgyvendinta „per dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą“.

Direktyva 98/8

- 10 Direktyva 98/8 yra susijusi su produktais, anksčiau vadintais ne žemės ūkio paskirties pesticidais, kurie reikalingi žmonių ar gyvūnų sveikatai kenksmingiems organizmams ir organizmams, darantiems žalą natūraliems produktams arba gaminiam, naikinti.
- 11 Šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalis nustato, kad valstybės narės leidžia į rinką savo teritorijoje pateikti biocidinį produktą tik tada, kai „jame esanti veiklioji medžiaga (-os) yra įrašyta (-os) į I arba IA priedus ir laikomasi visų šiuose prieduose nustatytų reikalavimų“ ir kai įvykdomos tam tikros kitos sąlygos.
- 12 Direktyvos 98/8 16 straipsnio 1 dalis, susijusi su pereinamojo laikotarpio priemonėmis, numato, kad „valstybė narė gali dar dešimt metų <...> taikyti savo dabartinę biocidinių produktų pateikimo į rinką sistemą arba praktiką. Visų pirma, laikydamosi nacionalinių taisyklių, ji gali leisti pateikti į savo teritorijos rinką biocidinį produktą, turintį veikliosios medžiagos, kuri neįrašyta į I arba IA priedą

<...>“. Tačiau šios veikliosios medžiagos turi būti rinkoje daugiausia 24 mėnesius nuo šios direktyvos įsigaliojimo kaip biocidinio produkto aktyviosios medžiagos kitais nei mokslo tyrimų ir technologijų plėtros ar į gamybą orientuotų mokslo tyrimų ir technologijų plėtros tikslais.

Nacionalinės teisės aktai

- 13 1962 m. Įstatymo dėl pesticidų (*Bestrijdingsmiddelenwet*) (*Stb.* Nr. 288, 1962), pakeisto 2003 m. vasario 6 d. Įstatymu (*Stb.* Nr. 62, 2003, toliau – *Bmw*), 2 straipsnio 1 dalis nustato:

„Nyderlanduose draudžiama tiekti, laikyti ar sandėliuoti, įvežti ar naudoti bet kurį pesticidą, jei nenustatyta, kad dėl jo pateikimo į rinką suteiktas leidimas pagal šį įstatymą, arba, kalbant apie mažos rizikos biocidinį produktą, kad jis įregistruotas.“

- 14 *Bmw* 3 straipsnio 1 dalimi iš esmės siekiama perkelti Direktyvos 91/414 4 straipsnio 1 dalies nuostatas. Šio 3 straipsnio 1 dalies a punkto 1–10 papunkčiuose visų pirma nustatytos sąlygos, kurios iš esmės atitinka nustatytąsias 91/414 4 straipsnio 1 dalies b, i–v punktuose, o 3 straipsnio 1 dalies b–d punktuose – sąlygos, atitinkančios numatytąsias direktyvos 4 straipsnio 1 dalies c–e punktuose. *Bmw* 3 straipsnio 2 dalies a punktu siekiama į nacionalinę teisę perkelti Direktyvos 91/414 4 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatas.

15 *Bmw* 16aa straipsnis, įsigaliojęs 2003 m. vasario 8 d., nustato:

„1. Esant neatidėliotiniams žemdirbių interesams, suinteresuotas ministras gali netaikyti 2 straipsnio 1 dalies ir 10 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų remdamasis išimtimi arba atleisti nuo šių nuostatų taikymo, kiek tai susiję su augalų apsaugos produktu, kurio sudėtyje yra veikliosios medžiagos:

- a) kuris buvo teikiamas iki 1993 m. liepos 26 d.;
- b) kuris nebuvo nurodytas 3 straipsnio 2 dalies a punkte minimame Bendrijos teisės akte ir
- c) kurio vertinimas, nurodytas direktyvos (91/414) 8 straipsnio 2 dalyje, buvo pradėtas arba tęsiamas po 2003 m. liepos 26 dienos.

2. Šios išimtys arba atleidimai nuo taikymo leidžiami laikantis tam tikrų sąlygų. Jie gali būti leidžiami nustatant tam tikras ribas ir panaikinami bet kuriuo momentu.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

16 2004 m. balandžio 21d. ministras, remdamasis *Bmw* 16aa straipsniu, priėmė nutarimą dėl augalų apsaugos produktų taikyti atleidimą nuo nuostatų 2004 metais

(*besluit „Vrijstellingen gewasbeschermingsmiddelen 2004“*, *Stcrt.* Nr. 77, toliau – 2004 m. balandžio 21 d. Nutarimas), kuriuo jis atleido nuo *Bmw* 2 straipsnio 1 dalyje ir 10 straipsnio 1 dalyje nustatytų draudimų šiame nutarime nurodytų kultūrų naudotojus, siekdamas, kad būtų laikomasi šio nutarimo priedo I skyriuje nustatytų naudojimo taisyklių tiek, kiek jos susijusios su šiame I skyriuje išvardytų augalų apsaugos produktų tiekimu, laikymu, sandėliavimu, įvežimu ar naudojimu Nyderlanduose. 2004 m. balandžio 21 d. Nutarimas galiojo iki 2005 m. sausio 1 dienos.

- 17 2004 m. balandžio 28 d. Nutarimu, pakeičiančiu 2004 m. balandžio 21 d. Nutarimą (*besluit „Wijziging Besluit vrijstellingen gewasbeschermingsmiddelen 2004“*, *Stcrt.* Nr. 82, 2004, toliau – 2004 m. balandžio 28 d. Nutarimas), ministras 2004 m. balandžio 21 d. I priedą papildė trylika skirsnų. Šie skirsniai buvo susiję su specialiu tam tikrų augalų apsaugos produktų, kuriems taikytos nuo pirmiau nurodytų draudimų leidžiančios nukrypti nuostatos, naudojimu.
- 18 *Stichting* ir *Stichting Natuur en Milieu* (toliau abu kartu – fondai) 2004 m. birželio 9 d. raštu pareiškė protestą dėl 2004 m. balandžio 28 d. Nutarimo.
- 19 2004 m. spalio 18 d. ministro sprendimu fondų kaltinimai buvo paskelbti iš dalies nepriimtinais ir iš dalies nepagrįstais.
- 20 2004 m. spalio 28 d. *Stichting* pareiškė ieškinį dėl pastarojo sprendimo *College van Beroep voor het bedrijfsleven*, kuris iš esmės susidūręs su *Bmw* 16aa straipsnio

atitikties Bendrijos teisei problema, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar nacionalinis teismas gali taikyti direktyvos (91/414) 8 straipsnį pasibaigus jos 23 straipsnyje numatytam laikotarpiui?

2. Ar direktyvos (98/8) 16 straipsnis turi tą pačią prasmę kaip direktyvos (91/414) 8 straipsnio 2 dalis?

3. Ar direktyvos (91/414) 8 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama kaip pareiga neveikti, t. y. taip, kad valstybė negali pakeisti savo egzistuojančios sistemos ar įprastos praktikos, nes šis pakeitimas nustato augalų apsaugos produkto išankstinį vertinimą prieš jam suteikiant leidimą pagal šią direktyvą?

4. Jei atsakymas į trečią klausimą bus neigiamas:

ar direktyvos (91/414) 8 straipsnio 2 dalis nustato nacionalinių taisyklių dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką pakeitimų apribojimus, ir jei taip, tai kokius?

5. Jei atsakymas į ketvirtą klausimą bus neigiamas:

kuriais kriterijais remiantis turi būti vertinama, ar egzistuoja priemonės, turinčios didelį neigiamą poveikį įgyvendinant direktyvoje (91/414) nurodytą rezultatą?

6. Jei atsakymas į 2 klausimą bus neigiamas:

a) ar direktyvos (91/414) 8 straipsnio 2 dalis reiškia, kad kai valstybė narė leidžia pateikti į savo teritorijos rinką augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius veikliųjų medžiagų, neįrašytų į šios direktyvos I priedą, kurie jau dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos buvo rinkoje, taip pat turi būti atsižvelgiama į 4 straipsnio nuostatas?

b) Ar direktyvos (91/414) 8 straipsnio 2 dalis taip pat reiškia, kad kai valstybė narė leidžia pateikti į savo teritorijos rinką augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius veikliųjų medžiagų, neįrašytų į šios direktyvos I priedą, kurie jau dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos buvo rinkoje, taip pat turi būti atsižvelgiama į 8 straipsnio 3 dalies nuostatas?

7. Ar direktyvos (91/414) 8 straipsnio 3 dalis reiškia, kad peržiūrėjimo sąvoka, kuri taip pat apima augalų apsaugos produkto, jau esančio rinkoje, naujo taikymo vertinimą, yra vertinimas, kurį atliekant nustatoma, ar, taikant laikinąją priemonę Įstatymo dėl pesticidų 16aa straipsnio prasme, egzistuoja pavojus naudotojui arba darbuotojui, visuomenės sveikatai ir aplinkai?

8. Ar direktyvos (91/414) 8 straipsnio 3 dalis apima tik nuostatas, susijusias su duomenų pateikimu prieš peržiūrėjimą, ar ji reiškia, kad jos nustatyti reikalavimai taip pat taikomi peržiūros organizavimo ir vykdymo būdui?“

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

- 21 2006 m. gegužės 18 d. laišku Nyderlandų vyriausybė paprašė teismo atnaujinti žodinę proceso dalį pagal Procedūros reglamento 61 straipsnį. Ji motyvavo prašymą tuo, kad generalinė advokatė savo išvadoje rėmėsi neteisingu Nyderlandų ir Bendrijos teisės aktų išaiškinimu.
- 22 Visų pirma, generalinės advokatės išvadoje nenurodyta Nyderlandų teisėje leidimo pateikti į rinką augalų apsaugos produktą pareiškėjui nustatyta pareiga kompetentingam ministrui pateikti detalią medžiagą. Antra, Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad, priešingai tam, ką nurodė generalinė advokatė, Direktyvos 91/414 keturiolikta konstatuojamoji dalis yra susijusi tik su galimybe suteikti laikiną leidimą augalų apsaugos produktams, kurių sudėtyje yra aktyviosios medžiagos, neįrašytų į šios direktyvos I priedą, ir nebuvusių rinkoje praėjus dvejiems metams po pranešimo apie šią direktyvą.
- 23 Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas savo iniciatyva, generaliniam advokatui pasiūlius ar šalių prašymu, pagal Procedūros reglamento 61 straipsnį gali priimti nutartį dėl žodinės proceso dalies atnaujinimo, jeigu jis mano, kad nepakanka informacijos arba kad byla turi būti sprendžiama remiantis šalių nesvarstytu argumentu (žr. 2000 m. vasario 4 d. Nutarties *Emesa Sugar*, C-17/98, Rink. p. I-665, 18 punktą ir 2004 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Swedish Match*, C-210/03, Rink. p. I-11893, 25 punktą).

- 24 Tačiau taip nėra šiuo atveju. Iš tikrųjų Nyderlandų vyriausybė iš esmės apsiriboja generalinės advokatės išvados komentavimu, nesiremdama faktiniais duomenimis arba teisės nuostatomis, kuriais pastaroji būtų turėjusi remtis ir kurių šalys nesvarstė. Be to, konstatuotina, kad, atsižvelgiant į pateiktus duomenis, Teisingumo Teismas yra pakankamai informuotas, jog atsakyti į visus užduotus klausimus.
- 25 Todėl prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį reikia atmesti.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtinumų

- 26 Nyderlandų vyriausybė Teisingumo Teismui pateiktose pastabose pirmiausia išreiškia abejonių dėl kai kurių pateiktų klausimų priimtumo.
- 27 Pirmiausia ji pažymi, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo pirmajame klausime remiasi visu Direktyvos 91/414 8 straipsniu, nenurodydamas šio straipsnio, kuris skirtas labai skirtingoms situacijoms, atitinkamos dalies. Be to, Prancūzijos vyriausybė mano, kad šios direktyvos 23 straipsnis susijęs tik su 10 straipsnio 1 dalies antrosios įtraukos, susijusios su abipusio pripažinimo procedūromis dėl tam tikrų Direktyvos 91/414 4 straipsnio reikalavimų, taikymu. Vadinasi, šis klausimas yra nepriimtinas, nes nereikia pateikti atsakymo siekiant išspręsti pagrindinę bylą.

- 28 Galiausiai ši vyriausybė mano, jog antrasis klausimas yra nepriimtinas tuo pagrindu, kad pagrindinė byla susijusi su augalų apsaugos, o ne su biocidiniais produktais.
- 29 Dėl to reikia pažymėti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką, Teisingumo Teismui ir nacionaliniam teismui bendradarbiaujant pagal EB 234 straipsnį, tik byla nagrinėjantis nacionalinio teismo teisėjas, kuriam tenka atsakomybė priimti teismo sprendimą, atsižvelgdamas į bylos ypatumus, gali įvertinti tai, ar būtina pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad pats galėtų tinkamai nuspręsti, bei Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų tinkamumą. Vadinasi, kai prejudiciniai klausimai yra susiję su Bendrijos teisės aiškinimu, Teisingumo Teismas iš esmės turi priimti sprendimą (žr., be kita ko, 1995 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bosman*, C-415/93, Rink. p. I-4921, 59 punktą; 2002 m. vasario 19 d. Sprendimo *Arduino*, C-35/99, Rink. p. I-1529, 24 punktą ir 2005 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie*, C-316/04, Rink. p. I-9759, 29 punktą).
- 30 Tačiau Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad išimtinėmis aplinkybėmis, siekdamas įvertinti, ar byla jam teisinga, jis gali nagrinėti sąlygas, kuriomis nacionalinis teismas tą bylą perdavė (šiuo klausimu žr. 1981 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Foglia*, 244/80, Rink. p. 3045, 21 punktą). Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti prejudicinį sprendimą dėl jam nacionalinio teismo teisėjo pateikto klausimo, tik jeigu yra akivaizdu, kad nacionalinio teismo prašymas išaiškinti Bendrijos teisę niekaip nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar objektu, kai problema yra hipotetinė arba kai Teisingumo Teismas neturi faktinės ar teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į pateiktus klausimus (žr., be kita ko, minėtų sprendimų *Bosman* 61 punktą, *Arduino* 25 punktą ir *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* 30 punktą).
- 31 Šioje byloje nėra akivaizdu, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimai būtų kilę iš minėtų atvejų.

32 Pirma, nors *College van Beroep voor het bedrijfsleven* savo pirmojo klausimo pirmoje dalyje nenurodė Direktyvos 91/414 8 straipsnio, kuriuo jis ketino remtis, šis teismas vis dėlto pateikė Teisingumo Teismui visą informaciją, būtiną pateikti naudingą atsakymą. Iš tikrųjų iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą aiškiai išplaukia, kad *College van Beroep voor het bedrijfsleven* nurodė 8 straipsnio 2 ir 3 dalis tiek, kiek jos susijusios su augalų apsaugos produktais, turinčiais veikliųjų medžiagų, neįrašytų į šios direktyvos I priedą, ir jau esančius rinkoje dvejus metus po pranešimo apie šią direktyvą, bei 23 straipsnio 1 dalį, nustatančią dvejų metų perkėlimo (į nacionalinę teisę) terminą nuo pranešimo apie šią direktyvą.

33 Antra, nors *Bmw* 16aa straipsnis, remiantis jo tekstu, taikomas tik augalų apsaugos produktams (*gewasbeschermingsmiddelen*), neturėtų būti tvirtinama, kad Direktyvos 98/8 16 straipsnio išaiškinimas akivaizdžiai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar ginčo dalyku, arba kad klausimas yra hipotetinis. Iš tikrųjų nurodydamas 2001 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Monsanto* (C-306/98, Rink. p. I-3279) 44 punktą, kuriame Teisingumo Teismas nusprendė, kad dauguma Direktyvos 98/8 nuostatų, susijusių su produktų pateikimu į rinką, yra panašios į Direktyvos 91/414 nuostatas, ir iš esmės klausdamas, ar Direktyvos 98/8 16 straipsnio 1 dalies nuostatos, pagal kurias valstybė narė pereinamuoju laikotarpiu gali taikyti savo dabartinę biocidinių produktų pateikimo į rinką sistemą arba praktiką, taip pat yra Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalyje, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pakankamai pagrindė savo antrąjį klausimą.

34 Todėl visi pateikti klausimai yra priimtini.

Dėl esmės

Dėl antrojo klausimo

- 35 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo antruoju klausimu iš esmės klausia, ar nepaisant skirtingų formuluočių Direktyvos 98/8 16 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalyje numatyta pereinamojo laikotarpio tvarka turi tą pačią reikšmę.
- 36 Svarbu priminti, kad minėto sprendimo *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* 59–63 punktuose Teisingumo Teismas jau yra teigiamai atsakęs į tokį patį klausimą.
- 37 Vadinas, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad Direktyvos 98/8 16 straipsnio 1 dalis turi tokią pačią reikšmę kaip ir Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalis.

Dėl trečiojo, ketvirtojo ir penktojo klausimų

- 38 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo trečiuoju, ketvirtuoju ir penktuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti pirmiausia, iš esmės klausia, ar Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti kaip pareigą „neveikti“, arba – ar šis straipsnis nustato kitus valstybių narių taisyklių dėl jų leidimų sistemos pereinamuoju laikotarpiu pakeitimų apribojimus. Be to, šis teismas pateikia

klausimą, ar šis straipsnis draudžia priimti tokį nacionalinės teisės aktą, kuris nenustato leidimo pateikti į rinką augalų apsaugos produktą pareiškėjo pareigos šiuo laikotarpiu pateikti medžiagą, ir kuris nenurodo kompetentingai institucijai išnagrinėti, ar susijęs augalų apsaugos produktas bei jo sudėtyje esančios veikliosios medžiagos nedaro neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai ir apsaugai, kai vienintelė teisėta leidimo suteikimo sąlyga yra būtina skuba, remiantis žemės ūkio interesais.

- 39 Visų pirma reikia pabrėžti, kad dėl galimo pareigos neveikti egzistavimo negalima daryti išvados iš Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalies teksto, kurioje nėra aiškios formuluotės šiuo klausimu, (pagal analogiją žr. minėto sprendimo *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* 37 punktą).
- 40 Iš to išplaukia, kad Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalis neaiškintina kaip nustatanti pareigą neveikti.
- 41 Tačiau valstybių narių teisė pakeisti savo leidimų pateikti į rinką biocidinius produktus sistemas per Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalyje nustatytą pereinamąjį laikotarpį neturėtų būti laikoma neribota (pagal analogiją žr. minėto sprendimo *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* 41 punktą).
- 42 Iš tiesų reikia priminti, kad nors valstybės narės nėra įpareigosotos priimti direktyvą įgyvendinančių nuostatų iki pasibaigiant šiam tikslui numatytam laikotarpiui, iš EB 10 straipsnio antrosios pastraipos, siejant ją su EB 249 straipsnio trečiąja pastraipa, bei iš pačios direktyvos teksto išplaukia, kad per šį laikotarpį jos neturi priimti nuostatų, galinčių labai pakenkti direktyvos siekiamo tikslo įgyvendinimui

(1997 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Inter-Environnement Wallonie*, C-129/96, Rink. p. I-7411, 45 punktas). Tas pats taikoma ir pereinamuoju laikotarpiu, numatytu Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalyje (pagal analogiją žr. minėto sprendimo *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* 42 punktą).

43 Šiuo klausimu primintina, kad Direktyvos 91/414 motyvų tikslas yra ne tik augalų auginimo našumo padidinimas bei kliūčių augalų produktų prekybai Bendrijoje panaikinimas, bet ir žmonių bei gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsauga (šia prasme žr. 2006 m. kovo 9 d. Sprendimo *Zuid-Hollandse Milieufederatie et Natuur en Milieu*, C-174/05, Rink. p I-2443, 30 punktą).

44 Tokiomis sąlygomis valstybės narės direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nustatytu pereinamuoju laikotarpiu negalėtų, labai nepakenkdamos direktyvos tikslo įgyvenimui, pakeisti teisės akto, kuris leidžia suteikti leidimą į šios nuostatos taikymo sritį patenkančiam augalų apsaugos produktui, deramai neatsižvelgusios į pasekmes, kurias šis produktas gali turėti žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai.

45 Be to, tam, kad valstybės narės institucijos taip atsižvelgtų į minėtas pasekmes, reikia, jog sprendimas suteikti leidimą būtų priimtas tik remiantis medžiaga, apimančia būtinus duomenis, kurių pagrindu šios pasekmes galėtų būti veiksmingai įvertintos.

46 Šiuo klausimu Direktyvos 91/414 13 straipsnio 6 dalis, numatanti, kad, nukrypdamos nuo šio straipsnio 1 dalies, valstybės narės pereinamuoju laikotarpiu gali,

atsižvelgusios į EB sutarties nuostatas, toliau taikyti ankstesnes nacionalines taisykles dėl duomenų reikalavimų, negali būti aiškinama kaip leidžianti valstybėms narėms visiškai atleisti leidimo pateikti į rinką augalų apsaugos produktą pareiškėjus nuo pareigos parengti medžiagą.

47 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi pareigą įvertinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai atitinka šio sprendimo 44 ir 45 punktuose nurodytas sąlygas.

48 Taigi į trečiąjį, ketvirtąjį ir penktąjį klausimus reikia atsakyti taip, kad Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalis nenustato pareigos neveikti. Tačiau EB 10 straipsnio antroji pastraipa ir 249 straipsnio trečioji pastraipa bei Direktyva 91/414 įpareigoja valstybes narės šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje numatytu pereinamuoju laikotarpiu nepriimti nuostatų, galinčių labai pakenkti šios direktyvos tikslo įgyvendinimui. Konkrečiai tariant, valstybės narės minėtu pereinamuoju laikotarpiu negali pakeisti taikomo teisės akto, jeigu dėl šio pakeitimo jos galėtų suteikti leidimą į šios nuostatos taikymo sritį patenkančiam augalų apsaugos produktui, deramai neatsižvelgdamos į pasekmes, kurias šis produktas gali turėti žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai. Be to, sprendimas suteikti leidimą gali būti priimtas tik remiantis dokumentais, kuriuose pateikiami būtini duomenys, kurių pagrindu šios pasekmės galėtų būti veiksmingai įvertintos.

Dėl šeštojo klausimo

49 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo šeštuoju klausimu, kurį sudaro dvi dalys, klausia, ar direktyvos 8 straipsnio 2 dalis reiškia, kad kai

valstybė narė leidžia pateikti į savo teritorijos rinką augalų apsaugos produktus, sudėtyje turinčius veikliųjų medžiagų, neįrašytų į šios direktyvos I priedą, kurie jau dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos buvo rinkoje, turi būti laikomasi šios direktyvos 4 straipsnio arba 8 straipsnio 3 dalies nuostatų.

50 Šiuo atžvilgiu primintina, kad Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę atsakyti į tokį patį klausimą minėtame sprendime *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie*. Iš šio sprendimo 46–57 punktų matyti, kad Teisingumo Teismas į šį klausimą atsakė neigiamai.

51 Vadinas, į šeštąjį klausimą reikėtų atsakyti, jog direktyvos 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad jeigu valstybė narė leidžia savo teritorijoje pateikti į rinką augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra į šios direktyvos I priedą neįrašytų veikliųjų medžiagų, jau dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos buvusių rinkoje, ji neprivalo laikytis šios direktyvos 4 straipsnio arba 8 straipsnio 3 dalies nuostatų.

Dėl septintojo klausimo

52 *College van Beroep voor het bedrijfsleven* septintuoju klausimu iš esmės klausia, ar „peržiūrėjimu“ Direktyvos 91/414 8 straipsnio 3 dalies prasme taip pat galima laikyti tokį vertinimą, kuris atliekamas priimant pagrindinėje byloje nagrinėjamus nutarimus pagal *Bmw* 16aa straipsnį, ir kuriuo siekiama nustatyti, ar naujas jau rinkoje esančio augalų apsaugos produkto taikymas sukelia pavojų naudotojams, darbuotojams, sveikatai ir aplinkai.

- 53 Dėl to reikia priminti, jog peržiūrėjimas Direktyvos 91/414 prasme leidžia manyti, kad nagrinėjamo augalų apsaugos produkto atžvilgiu jau gautas leidimas ir kad jis dar galioja peržiūrėjimo momentu (minėto sprendimo *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* 67 punktas).
- 54 Be to, kartu skaitant Direktyvos 91/414 4 straipsnio 5 dalį ir 8 straipsnio 3 dalį aišku, kad šio peržiūrėjimo tikslas yra ne atskiros veikliosios medžiagos, bet galutinio augalų apsaugos produkto pakartotinis vertinimas, ir kad jis vykdomas nacionalinių institucijų, o ne suinteresuotųjų privačių asmenų iniciatyva (minėto sprendimo *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* 68 punktas).
- 55 Vadinasi, į septintąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar pagal *Bmw* 16aa straipsnį atliktas vertinimas atitinka visus peržiūrėjimo Direktyvos 91/414 8 straipsnio 3 dalies prasme požymius ir pirmiausia tuos, kurie nurodyti šio sprendimo 53 ir 54 punktuose.

Dėl aštuntojo klausimo

- 56 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo aštuntuoju klausimu klausia, ar Direktyvos 91/414 8 straipsnio 3 dalį sudaro tik nuostatos, susijusios su duomenų perdavimu prieš peržiūrėjimą, arba – ar ji aiškintina ta prasme, kad joje nustatytos sąlygos taip pat daro įtaką peržiūrėjimo organizavimui ir vykdymui būdai.

- 57 Svarbu priminti, kad tokį patį klausimą Teisingumo Teismas jau išnagrinėjo. Jis minėto sprendimo *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie* 71–74 punktuose nusprendė, jog šis straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jame nėra nuostatų, susijusių su duomenų pateikimu prieš peržiūrėjimą.
- 58 Vadinas, į aštuntąjį klausimą reikia atsakyti, jog Direktyvos 91/414 8 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje įtvirtintos tik nuostatos, susijusios su išankstiniu duomenų pateikimu prieš peržiūrėjimą.

Dėl pirmojo klausimo

- 59 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo pirmuoju klausimu, kuris padalytas į dvi dalis, iš esmės klausia, ar Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 ir 3 dalys tiesiogiai veikia pasibaigus šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminui.
- 60 Atsižvelgiant į pateiktus kitų klausimų atsakymus, į pirmąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 61 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką 16 straipsnio 1 dalis turi tokia pačią reikšmę kaip 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką 8 straipsnio 2 dalis.**
- 2. Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalis nenustato pareigos neveikti. Tačiau EB 10 straipsnio antroji pastraipa ir 249 straipsnio trečioji pastraipa bei Direktyva 91/414 nustato, kad šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje numatytu pereinamuoju laikotarpiu valstybės narės neturi priimti nuostatų, galinčių labai pakenkti šios direktyvos tikslo įgyvendinimui. Konkrečiai tariant, valstybės narės minėtu pereinamuoju laikotarpiu negali pakeisti teisės akto, jeigu dėl šio pakeitimo jos galėtų suteikti leidimą į šios nuostatos taikymo sritį patenkančiam augalų apsaugos produktui, deramai neatsižvelgdamos į pasekmes, kurias šis produktas gali turėti žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai. Be to, sprendimas suteikti leidimą gali būti priimtas tik remiantis medžiaga, apimančia būtinius duomenis, kurių pagrindu šios pasekmės galėtų būti veiksmingai įvertintos.**
- 3. Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad jeigu valstybė narė leidžia savo teritorijoje į rinką pateikti augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčių į šios direktyvos I priedą neįrašytų veikliųjų medžiagų, kurios jau dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos buvo rinkoje, ji neprivalo laikytis šios direktyvos 4 straipsnio arba 8 straipsnio 3 dalies nuostatų.**

4. **Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar pagal 1962 m. Įstatymo dėl pesticidų (*Bestrijdingsmiddelenwet*), pakeisto 2003 m. vasario 6 d. Įstatymu, 16aa straipsnį atliktas vertinimas atitinka visus peržiūrėjimo Direktyvos 91/414 8 straipsnio 3 dalies prasme požymius ir pirmiausia tuos, kurie nurodyti šio sprendimo 53 ir 54 punktuose.**

5. **Direktyvos 91/414 8 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje įtvirtintos tik nuostatos, susijusios su išankstiniu duomenų pateikimu prieš peržiūrėjimą.**

Parašai.